

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Algemene Rekenkamer
t.a.v. de president, mevr. drs. S.J. Stuiveling
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

Directie
Weerbaarheidshoging
Veiligheidsregio's
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nctv.nl

Datum 3 oktober 2014
Onderwerp Reactie op concept rapport Zicht overheden op beschermen burgers en bedrijven

Ons kenmerk
567212

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte mevrouw Stuiveling,

Hierbij reageer ik op het conceptrapport 'Zicht overheden op beschermen burgers en bedrijven' dat u mij bij brief d.d. 17 juli jl. voor een bestuurlijke reactie heeft aangeboden.

Algemeen

Allereerst spreek ik mijn waardering uit voor het onderzoek. Uw onderzoek richt zich met name op de veiligheidsregio's en de Strategie Nationale Veiligheid (SNV). Ik constateer dat de hoofdlijnen van uw conceptrapport in lijn zijn met het advies van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing (Commissie Hoekstra).

De Wet veiligheidsregio's is op 1 oktober 2010 in werking getreden en op 1 januari 2014 is de brandweer via wijziging van deze wet volledig geregionaliseerd. Het zijn voorbeelden van verbeteringen die stevige veranderingen met zich meebrengen. Vorig jaar heeft de Evaluatiecommissie advies uitgebracht over de verdere versterking van het stelsel van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Naar aanleiding hiervan heb ik afspraken¹ gemaakt met het Veiligheidsberaad.

In het voorjaar 2014 is de balans opgemaakt van de SNV en besloten deze te herzien. Hierover zal ik de Tweede Kamer binnenkort informeren.

Ik zie de hoofdlijnen van uw rapport als een bevestiging van de in gang gezette koers en tevens als een duidelijk signaal van noodzaak en belang daarvan. In mijn reactie zal ik nader ingaan op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de versterking van de veiligheidsregio's, SNV en democratische controle.

Gezamenlijke agenda van het Veiligheidsberaad en de minister van Veiligheid en Justitie

De afzonderlijke veiligheidsregio's zijn als een vorm van verlengd lokaal bestuur autonoom, maar zijn zich ook bewust van hun verantwoordelijkheid in relatie tot het stelsel waarvan zij deel uitmaken. Hier speelt de balans tussen de specifieke

¹ Tweede Kamer 2013-2014, 29 517, nr. 76 en Tweede Kamer 2013-2014, 29 517, nr. 85

eigenheid en deel uitmaken van het grotere geheel. Vergelijkbaarheid, leren van elkaar, afspraken over specialisaties, en oriëntatie op overeenkomsten in plaats van het benadrukken van verschillen zijn dan belangrijke aandachtspunten.

**Directie
Weerbaarheidsverhoging
Veiligheidsregio's**

Met het Veiligheidsberaad heb ik gezamenlijke doelstellingen vastgesteld ten aanzien van drie thema's, te weten (1) waterveiligheid en in het bijzonder evacuatie bij overstromingen, (2) continuïteit en veerkracht van de samenleving (voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door grootschalige uitval van kritieke infrastructuur zoals ICT, telecom, energie en drinkwater) en (3) nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Het zijn bij uitstek thema's met betrokkenheid van diverse partners, die ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid kennis bijdragen en die ook dicht liggen bij de dagelijkse praktijk van veiligheidsregio's en crisispartners. Juist op deze thema's is, in die onderlinge afhankelijkheidsrelatie, via intensieve samenwerking winst te behalen bij een nog meer op elkaar afgestemde aanpak.

Datum
3 oktober 2014
Ons kenmerk
567212

Deze aanpak betreft onder meer de verdere aansluiting van de risicoprofielen en de operationele plannen van het Rijk, de veiligheidsregio's en de andere crisispartners. Ook beoogt de aanpak de samenwerking bij het opleiden, trainen, bijscholen, oefenen, evalueren en leren van lessen verder te versterken. Momenteel worden de drie thema's onder gezamenlijke regie van mijn ministerie en het Veiligheidsberaad uitgewerkt in concrete afspraken. Dit geschiedt in nauwe samenwerking met andere verantwoordelijke vakdepartementen en samen met overige crisispartners. De realisatie van de doelstellingen en de voortgang daarvan worden gezamenlijk door mijn ministerie en het Veiligheidsberaad kritisch gevolgd en waar nodig bijgestuurd.

Het Veiligheidsberaad heeft op 16 mei jl. zijn "Strategische agenda versterking veiligheidsregio's 2014-2016" vastgesteld. Met deze agenda brengt het Veiligheidsberaad samenhang en prioritering aan in de gezamenlijke activiteiten van de veiligheidsregio's. Ook de eerdergenoemde gezamenlijke doelstellingen maken er deel van uit. Het Veiligheidsberaad pakt naast de gezamenlijke doelstellingen ook de thema's kwaliteit en vergelijkbaarheid, versterking bevolkingszorg en de samenwerking met Defensie uit de Strategische Agenda met prioriteit op. De realisatie van de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad is primair de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's. Het Veiligheidsberaad informeert mij periodiek over de voortgang hiervan.

Eind 2014 wordt de implementatie afgerond van de acties die voortkomen uit het rapport «Eenheid in verscheidenheid» gericht op betere samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling en tussen Rijk en veiligheidsregio's. Zo wordt de komende maanden onder regie van mijn ministerie de harmonisering van de kennis- en adviesstructuur verder vorm gegeven. Ook wordt de herziene GRIP-regeling (inclusief GRIP 5 en GRIP Rijk) momenteel geïmplementeerd in de regionale en landelijke crisisstructuur. Dit leidt tot meer duidelijkheid bij bovenregionale opschaling (GRIP 5) en/of als het Rijk een rol heeft (GRIP Rijk).

Herziening Strategie Nationale Veiligheid

Nederland behoort tot de meest veilige landen ter wereld. Om dat zo te houden, is continue aandacht nodig. Uit de balans die in het voorjaar van 2014 is opgemaakt van de SNV, is gebleken dat sturing en regie op de nationale veiligheid onverminderd noodzakelijk zijn. Besloten is om de SNV aan te passen.

In het kader van de herziening van de SNV zal begin 2016 een vierjarig nationaal risicoprofiel worden geïntroduceerd. Het nationaal risicoprofiel en de risicoprofielen die veiligheidsregio's opstellen zullen daar waar relevant op elkaar aansluiten. Ook wordt een doorlopend overzicht van actuele capaciteiten² opgesteld. Bij de totstandkoming daarvan worden ook capaciteiten van veiligheidsregio's en crisispartners betrokken. Waar mogelijk wordt de samenhang tussen beleid, prestaties en middelen in de begroting en de verantwoording verder versterkt.

Directie
Weerbaarheidsverhoging
Veiligheidsregio's

Datum
3 oktober 2014

Ons kenmerk
567212

De regie op de herziening van de SNV ligt bij de Stuurgroep Nationale Veiligheid, waarin onder leiding van mijn departement alle departementen alsmede VNO-NCW vertegenwoordigd zijn. Vanuit mijn coördinerende verantwoordelijkheid zal ik de verbinding met de veiligheidsregio's en crisispartners bewaken.

Democratische controle en verantwoording

Met betrekking tot de versterking van de democratische controle en verantwoording constateer ik dat de inhoudelijke betrokkenheid van gemeenteraden bij veiligheidsregio's hoog op de agenda staat bij het bestuur van gemeenten en veiligheidsregio's. Uiteraard is dit een lokaal-regionale aangelegenheid, maar daar waar nodig zal ik dit samen met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ondersteunen. In dit verband is ook de Wet van 9 juli 2014 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van belang, die onder meer beoogt de invloed van raden op de begroting en jaarrekening van gemeenschappelijke regelingen te versterken.

Tevens vindt samen met de veiligheidsregio's onderzoek plaats naar mogelijke wijzigingen van de lagere regelgeving van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Daarvan is "meer sturing op prestaties" een onderdeel. Momenteel lopen hierbij twee belangrijke ontwikkelingen: het project RemBrand van het Veiligheidsberaad en het onderzoek dat het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie centrum (WODC) uitvoert³. Aanpassingen in de lagere regelgeving zullen ook worden vertaald naar het toezicht. Daarbij wordt de al ingezette ontwikkeling naar meer op kwaliteit gericht toezicht meegenomen.

Daarnaast wordt voor het einde van 2014 een handhavingsstrategie uitgewerkt. Deze is gebaseerd op het principe van een toezichtsladder met fasen van toenemende intensivering van toezicht, die gepaard gaan met verschillende interventies. De aanwijzingsbevoegdheid van de commissaris van de Koning wordt daarin opgenomen. Over de toepassing van de toezichtsladder worden afspraken gemaakt, in ieder geval met het Veiligheidsberaad en met de commissarissen van de Koning. In het licht hiervan vernieuwt de Inspectie VenJ

---

² Een capaciteit is het vermogen om iets te doen, door overheid, bedrijven of burgers. Bij capaciteiten kan het gaan om verantwoordelijkheidsverdelingen, budgetten en personele capaciteit, maar ook om weerbaarheidsverhogende maatregelen. Capaciteiten kunnen zich richten op het verminderen van de dreiging, maar ook op het verminderen van de impact en het verbeteren van de respons. Om die taken uit te voeren kan een vaardigheid nodig zijn of kennis, maar ook materieel als meetapparatuur, mensen om dingen te doen of wetgeving om gevaarlijke situaties te voorkomen.

³ Het project RemBrand heeft tot doel indicatoren te definiëren voor de brandweezorg, naast de huidige indicator van opkomsttijden, inclusief de risicobeheersing. Het WODC voert een onderzoek uit naar de mogelijkheid om het presterend vermogen van veiligheidsregio's met behulp van prestatie-indicatoren te meten.

momenteel samen met de commissarissen van de Koning het huidige 'Protocol toezicht op de veiligheidsregio's'.

**Directie
Weerbaarheidsverhoging
Veiligheidsregio's**

Het is een belangrijke verantwoordelijkheid van het Rijk en de veiligheidsregio's om zorg te dragen voor een parate organisatie die in geval van branden, rampen en crises in staat is adequaat op te treden. Onder andere planvorming, opleiden en oefenen zijn instrumenten om deze parate organisatie voor te bereiden. De samenhang tussen deze prestatie enerzijds en het beleid en de middelen anderzijds is zichtbaar in beleidsplannen en begrotingen.

Datum
3 oktober 2014

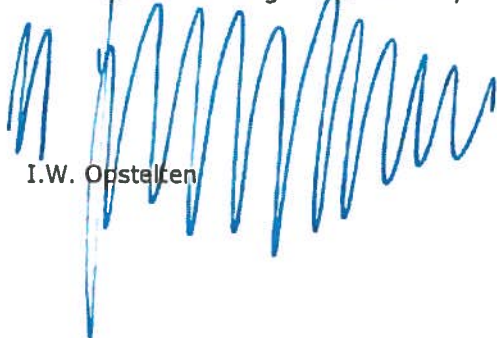
Ons kenmerk
567212

Per 1 september jl. is een herijkingonderzoek gestart naar het onderdeel Brandweer en rampenbestrijding van het Gemeentefonds. Daarbij wordt gezien of en zo ja op welke wijze aanpassing van de toedeling passend is. In het kader van dezelfde onderzoeksopdracht wordt tevens de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding herijkt.

Afsluitend

Tenslotte wil ik u en de onderzoekers nogmaals danken voor het verrichte onderzoek. Ik beschouw uw conceptrapport als "een belangrijke steun in de rug" voor de hier boven beschreven trajecten.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten